KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 13.12.2016 r.
SWD(2016) 461 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004
(Tekst mający znaczenie dla EOG i Szwajcarii)

{COM(2016) 815 final}
{SWD(2016) 460 final}

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków częściowej rewizji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz jego rozporządzenia wykonawczego (WE) nr 987/2009

A. Zasadność działań

Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?

Wniosek dotyczy przepisów UE w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego w dziedzinie świadczeń z tytułu opieki długoterminowej, świadczeń dla bezrobotnych, świadczeń rodzinnych oraz dostępu obywateli biernych zawodowo do niektórych świadczeń socjalnych.

W przypadku **świadczeń z tytułu opieki długoterminowej** wskazano na trzy problemy: (i) brak jasności dla obywateli i instytucji; (ii) brak jasności ram prawnych; (iii) ryzyko utraty świadczeń lub ryzyko podwójnych płatności. W wyniku powyższych problemów koordynacja świadczeń z tytułu opieki długoterminowej nie jest skuteczna. 1,8 mln osób ubezpieczonych mieszka na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, w którym są ubezpieczone na wypadek choroby. 45 000 z nich korzysta ze świadczeń rzeczowych, zaś 35 000 ze świadczeń pieniężnych. Liczba osób w sytuacji transgranicznej, korzystających ze świadczeń z tytułu opieki długoterminowej wzrośnie o 11 % w 2020 r. w porównaniu z 2013 r., oraz o 28 % w 2030 r.

W przypadku **świadczeń dla bezrobotnych** problem dotyczy: (i) rozbieżności w stosowaniu zasad sumowania okresów ubezpieczenia przez państwa członkowskie, (ii) zbyt małej liczby osób dokonujących eksportu swoich świadczeń dla bezrobotnych, (iii) niespójności w traktowaniu osób bezrobotnych, które mają miejsce zamieszkania w państwie innym od swojego ostatniego państwa zatrudnienia (pracowników przygranicznych oraz innych pracowników transgranicznych), (iv) niesatysfakcjonujących zasad zwrotu kosztów. W konsekwencji dochodzi do mało wydajnego rozpatrywania wniosków dotyczących świadczeń dla bezrobotnych, nierównego podziału obciążeń finansowych oraz potencjalnych utrudnień dla osób bezrobotnych w powrocie na rynek pracy. W 2014 r. liczbę bezrobotnych pracowników transgranicznych szacowano na 91 700, z czego 53 800 to pracownicy przygraniczni; wystąpiło około 25 000 przypadków sumowania okresów ubezpieczenia, zaś około 27 300 osób dokonało eksportu swojego zasiłku dla bezrobotnych do innego państwa członkowskiego.

W przypadku **świadczeń socjalnych** w niedawnych wyrokach w sprawach C-140/12 Brey, C-133/13 Dano oraz C-308/14 Komisja przeciw Zjednoczonemu Królestwu wyjaśniono, że państwa członkowskie mogą zdecydować o ograniczeniu równego traktowania w przypadku specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych i innych świadczeń z zabezpieczenia społecznego, o które ubiegają się obywatele bierni zawodowo, w stopniu umożliwionym przez dyrektywę o swobodnym przemieszczaniu się. Orzecznictwo to nie znalazło odzwierciedlenia w rozporządzeniu, co prowadzi do braku przejrzystości. W 2014 r. liczbę przemieszczających się obywateli UE biernych zawodowo szacowano na 3,7 mln. Prawie 80 % wywodzi swoje prawa (prawo pobytu lub prawo do świadczeń) od aktywnych zawodowo członków rodziny, co uprawnia ich do bycia traktowanymi na równi z członkami rodzin pracowników krajowych. Pozostałe 20 % osób dotyka obecny brak jasności i przejrzystości, jeśli chodzi o ich prawa do świadczeń w przyjmującym państwie członkowskim.

W kwestii eksportu **świadczeń rodzinnych** wskazano na trzy problemy: (i) poczucie niesprawiedliwości związane z porównaniem siły nabywczej eksportowanych świadczeń rodzinnych, (ii) ryzyko, że przepisy zniechęcą rodziców do pracy i dzielenia się obowiązkami wychowawczymi wobec dzieci, (iii) trudności administracyjne, zwłaszcza przy przyznawaniu niektórych rodzajów świadczeń na podstawie praw pochodnych. Stawia to wyzwania przed władzami publicznymi i ma ewentualne negatywne konsekwencje dla rodzin, w których jedno z rodziców lub oboje rodzice pracują w państwie członkowskim innym od tego, w którym mieszka dziecko. W 2013 r. dokonano eksportu średnio 1 % świadczeń na dziecko na 506 tys. dzieci mieszkających w innym państwie członkowskim.

Jaki jest cel inicjatywy?

Ogólnym celem jest modernizacja przepisów przez zapewnienie jasności prawa, sprawiedliwego i równego podziału obciążeń finansowych między zaangażowanymi państwami członkowskimi, prostoty administracyjnej i wykonalności przepisów.

Konkretne cele w zakresie **świadczeń z tytułu opieki długoterminowej** polegają na:

- ustanowieniu odpowiedniego stabilnego systemu,
- zapewnieniu równego podziału obciążeń pomiędzy państwami członkowskimi,
- zapewnieniu jasności prawa i przejrzystości dla obywateli, instytucji i innych zainteresowanych stron;

w zakresie **zasiłków dla bezrobotnych**:

- zapewnieniu jednolitego i spójnego stosowania zasad sumowania okresów ubezpieczenia oraz zasad wyliczania, które odzwierciedlają stopień integracji pracownika w danym państwie członkowskim,
- zapewnieniu unijnym pracownikom przemieszczającym się ochrony podczas poszukiwania i podejmowania pracy w innym państwie członkowskim,
- zniesieniu rozróżnienia między pracownikami przygranicznymi a innymi pracownikami transgranicznymi pod kątem państwa, w którym ubiegają się o przyznanie świadczeń, przy jednoczesnym promowaniu powrotu na rynek pracy,
- zapewnieniu rozłożenia obciążenia finansowego świadczeniami dla bezrobotnych pomiędzy państwa członkowskie proporcjonalnie do poziomu składek lub otrzymanych podatków i bez mechanizmu zwrotu,
- zapewnieniu systematycznej i łatwej do administrowania współpracy oraz mechanizmu kontroli w celu monitorowania wypełniania praw i obowiązków osób bezrobotnych mieszkających w państwie członkowskim innym niż państwo wypłacające świadczenia;

w zakresie **świadczeń społecznych**:

- zapewnieniu jasności prawa i przejrzystości praw pracowników, osób poszukujących pracy oraz przemieszczających się obywateli UE biernych zawodowo, w tym określenie stopnia, w jakim instytucje zabezpieczenia społecznego państw członkowskich mogą ograniczyć zasadę równego traktowania przy przyznawaniu świadczeń socjalnych;

w zakresie **świadczeń rodzinnych**:

- zapewnieniu jasnego i przejrzystego związku między państwem członkowskim wypłacającym świadczenia rodzinne a osobami uprawnionymi,
- zmniejszeniu barier lub czynników zniechęcających do aktualnego uczestnictwa rodziców w rynku pracy,
- zapewnieniu jak najbardziej wydajnego rozpatrywania wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

Efektywna i skuteczna koordynacja musi uwzględniać zmiany zachodzące w krajowych systemach zabezpieczenia społecznego państw członkowskich oraz zmiany społeczne. Działanie na poziomie UE zapewni jednolitą interpretację i ochronę praw przemieszczających się obywateli UE i członków ich rodzin, które nie mogą zostać zapewnione przez pojedyncze państwa członkowskie.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

W przypadku **świadczeń z tytułu opieki długoterminowej** wzięto pod uwagę dwa warianty legislacyjne (z dwoma podwariantami):

1. właściwe państwo członkowskie zapewnia świadczenia pieniężne z tytułu opieki długoterminowej oraz zwraca koszty świadczeń rzeczowych poniesione przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania (zgodnie z istniejącymi zasadami świadczeń chorobowych, z pewnymi wyjaśnieniami),
2. państwo członkowskie miejsca zamieszkania zapewnia wszystkie świadczenia z tytułu opieki długoterminowej i otrzymuje zwrot kosztów od właściwego państwa członkowskiego: 2a) bez dodatku ze strony właściwego państwa członkowskiego, 2b) z dodatkiem.

Odrzucono trzy warianty: 1) wprowadzenie klauzuli ochronnej, 2) zobowiązanie państwa miejsca zamieszkania do zapewniania wszystkich świadczeń z tytułu opieki długoterminowej bez zwrotu kosztów oraz 3) zobowiązanie właściwego państwa członkowskiego do zapewniania wszystkich świadczeń z tytułu opieki długoterminowej (eksport).

Wariant 1 jest wariantem preferowanym, aby zapewnić stabilne zastosowanie przepisów.

W odniesieniu do **zasiłków dla bezrobotnych:** wzięto pod uwagę trzy warianty legislacyjne, aby zapewnić jednolite stosowanie **zasad sumowania okresów ubezpieczenia i zasad wyliczania świadczeń dla bezrobotnych**:

1. sumowanie już po pierwszym dniu zatrudnienia,

2. sumowanie po okresie a) jednego lub b) trzech miesięcy zatrudnienia,
3. wykorzystanie zarobków odniesienia otrzymanych w państwie członkowskim poprzedniego zatrudnienia do wyliczenia świadczenia dla bezrobotnych po upływie a) jednego lub b) trzech miesięcy zatrudnienia we właściwym państwie członkowskim,
4. wariant horyzontalny w celu uznania okresów ubezpieczenia do sumowania.

Preferowany wariant 2b będzie połączony z obowiązkiem państwa członkowskiego poprzedniego zatrudnienia dotyczącym zapewnienia świadczeń dla bezrobotnych, jeśli warunek ten nie zostanie spełniony, oraz z wariantem horyzontalnym. Zapewni to minimalny poziom integracji w przyjmującym państwie członkowskim, zanim zostanie przyznane uprawnienie do ubiegania się o świadczenia dla bezrobotnych, oraz spójne podejście państw członkowskich. Ponadto pracownicy przemieszczający się będą chronieni, jeśli nie spełnią warunku dotyczącego tego okresu zatrudnienia w państwie członkowskim ostatniego zatrudnienia.

Wzięto pod uwagę dwa warianty legislacyjne, aby przedłużyć minimalny okres **eksportu** świadczeń dla bezrobotnych:

1. przedłużenie minimalnego okresu eksportu świadczeń dla bezrobotnych z trzech do sześciu miesięcy, z możliwością eksportu świadczenia na cały okres uprawnienia,
2. przedłużenie okresu eksportu świadczenia dla bezrobotnych na cały okres uprawnienia.

Preferowany jest wariant 1 w połączeniu ze wzmocnionym mechanizmem współpracy między zainteresowanymi służbami zatrudnienia, aby wspomagać transgraniczne poszukiwanie pracy.

Wzięto pod uwagę trzy warianty legislacyjne w przypadku świadczeń dla bezrobotnych dla **pracowników przygranicznych oraz innych pracowników transgranicznych**:

1. pozostawienie pracownikom przygranicznym wyboru co do państwa, w którym mogą oni ubiegać się o świadczenia dla bezrobotnych, tak jak w przypadku pracowników transgranicznych,
2. zobowiązanie państwa członkowskiego ostatniej działalności do wypłaty świadczeń dla bezrobotnych z podwariantem a) polegającym na wymaganiu od pracowników przygranicznych zarejestrowania się w służbach zatrudnienia odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub podwariantem b) polegającym na pozostawieniu im wyboru między zarejestrowaniem się w służbach zatrudnienia właściwego państwa członkowskiego lub ich państwa miejsca zamieszkania,
3. zobowiązanie państwa członkowskiego ostatniej działalności do wypłaty świadczeń dla bezrobotnych, jeśli pracownik przygraniczny pracował w nim przynajmniej 12 miesięcy, a w innym wypadku zobowiązanie do tego państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, z podwariantem a) polegającym na wymaganiu od pracowników przygranicznych zarejestrowania się w służbach zatrudnienia odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub podwariantem b) polegającym na pozostawieniu im wyboru między zarejestrowaniem się w służbach zatrudnienia właściwego państwa członkowskiego albo państwa zamieszkania.

Preferowany wariant 3a stanowi najlepszy kompromis pod względem równego i najbardziej opłacalnego administracyjnie podziału obciążeń.

W przypadku **świadczeń socjalnych** rozważane warianty[1] miały charakter legislacyjny (zmiana rozporządzenia):

1. a) umożliwienie odstępstwa od zasady równego traktowania w art. 4 dotyczącego jedynie opieki społecznej,
   b) umożliwienie odstępstwa od zasady równego traktowania w art. 4 dotyczącego szerszego zakresu świadczeń finansowanych z podatków,
   c) umożliwienie dokładnego odstępstwa od zasady równego traktowania dotyczącego specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 70,
2. wyłączenie z zakresu rozporządzenia 883/2004 specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych

[1] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE 308/14 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu miał wpływ na ocenę skutków alternatywnych wariantów. W następstwie wyroku państwa członkowskie mogą zapewnić obywatelom biernym zawodowo dostęp do opieki społecznej i świadczeń z zabezpieczenia społecznego pod warunkiem spełnienia przez te osoby warunków ustanowionych w dyrektywie o swobodnym przemieszczaniu się. Sytuacja wygląda inaczej w przypadku osób poszukujących pracy, których prawo pobytu oparte jest bezpośrednio na Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jako że niniejsze sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej przed ogłoszeniem wyroku, autorzy nie dokonali znacznych zmian wariantów ani analizy ich wpływu; sprawozdanie to nie odzwierciedla zatem zróżnicowanego traktowania obywateli biernych zawodowo i osób poszukujących pracy.

zapewniających środki utrzymania,
3. wzięto również pod uwagę warianty o charakterze nieustawodawczym (sprecyzowanie zasad za pomocą komunikatu).

Aby osiągnąć cel zapewnienia jasności prawa i przejrzystości w najskuteczniejszy i najsprawniejszy sposób, należy wybrać połączenie wariantu 1a i 1b.

W przypadku **świadczeń rodzinnych** alternatywą dla stanu obecnego były dwa warianty legislacyjne dotyczące połączenia poziomu otrzymywanych świadczeń rodzinnych i ponoszonych kosztów:

1. indeksacja eksportowanych świadczeń rodzinnych do państwa zamieszkania dziecka a) z korektą w górę i w dół lub b) tylko z korektą w dół,
2. państwo zamieszkania jest właściwe w pierwszej kolejności dla wypłaty świadczeń rodzinnych.

Wariant wyłączenia obowiązku eksportu świadczeń rodzinnych był brany pod uwagę, ale odrzucony z powodów prawnych.

Dodatkowo przy koordynacji zasiłków wychowawczych wzięto pod uwagę horyzontalny wariant legislacyjny. Miał on trzy opcje: a) indywidualne prawo do zasiłków wychowawczych powiązanych z wynagrodzeniem z obowiązkiem państwa członkowskiego właściwego w drugiej kolejności dotyczącym odstępstwa od zasad dotyczących zbiegu przepisów (tj. wypłacenia świadczenia w pełni), b) takie samo podejście co w opcji a) lecz w odniesieniu do wszystkich zasiłków wychowawczych (powiązanych z wynagrodzeniem i zryczałtowanych) oraz c) takie samo podejście co w opcji b) ale z odstępstwem od zasad dotyczących zbiegu przepisów (tj. państwo członkowskie właściwe w drugiej kolejności może dokonywać pełnej wypłaty lub dopłaty, w przypadku gdyby świadczenia były wyższe niż w państwie właściwym w pierwszej kolejności).

Preferowanym wariantem jest utrzymanie stanu obecnego w połączeniu z wariantem horyzontalnym C. Połączenie to zapewnia pozostanie głównej odpowiedzialności za świadczenia rodzinne po stronie państwa członkowskiego działalności gospodarczej, w którym rodzic płaci podatki i odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne. Zapewnia to ochronę członkom rodziny oraz chroni nadrzędny interes dziecka. Wprowadzenie wariantu horyzontalnego C umożliwia również promowanie równowagi między życiem rodzinnym a zawodowym w okresie wychowywania dziecka poprzez położenie większego nacisku na prawa indywidualne oraz wspieranie tych państw członkowskich, które aktywnie promują równowagę między kobietami i mężczyznami, nie narzucając tego jako obowiązku.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

W przypadku **świadczeń z tytułu opieki długoterminowej** za scenariuszem odniesienia (utrzymaniem stanu obecnego) opowiedziało się osiem państw członkowskich[2]; dwa państwa członkowskie sprzeciwiły się temu wariantowi. Zwiększenie ochrony socjalnej dla obywateli znajdujących się w trudnym położeniu zostało również wskazane przez organizacje pozarządowe i obywateli. Wariant 1 poparło najwięcej państw członkowskich (16, nie było sprzeciwu).
Żadne z państw członkowskich nie poparło wariantu 2.

W przypadku świadczeń dla bezrobotnych reakcja państw członkowskich, ekspertów, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych stron była niejednoznaczna: nie wyłoniono jasnej większości za jakimkolwiek wariantem, z wyjątkiem wariantu horyzontalnego. Większość indywidualnych respondentów konsultacji społecznych opowiedziała się za przedłużeniem okresu eksportu świadczeń dla bezrobotnych oraz za prawem wyboru dla pracowników przygranicznych.

W przypadku **świadczeń społecznych** 11 państw członkowskich było za zmianą art. 4 rozporządzenia 883/2004, aby umożliwić odstępstwa w sprawie opieki społecznej. Dwa państwa członkowskie poparły opcję wyłączenia z zakresu rozporządzenia specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych. Cztery państwa członkowskie opowiedziały się za zapewnieniem wytycznych administracyjnych. Opinie partnerów społecznych były mieszane – niektórzy opowiadali się za silniejszymi gwarancjami ochrony systemów zabezpieczenia społecznego przed zbyt dużym obciążeniem, inni zaś podkreślali potencjalny negatywny wpływ na obywateli znajdujących się w trudnym położeniu. Jako że środki te stanowią kodyfikację orzecznictwa, nie były one częścią konsultacji społecznych.

W przypadku **świadczeń rodzinnych** scenariusz odniesienia poparło 17 z 28 państw członkowskich; organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni reprezentujący pracowników również opowiadali się za tym

[2] Stanowiska państw członkowskich wyrażone w Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego

scenariuszem, podobnie jak większość respondentów konsultacji społecznych. Za wariantami 1a i 1b opowiedziała się niewielka liczba państw członkowskich (cztery państwa członkowskie były za wariantem a), zaś żadne za wariantem b). Za wariantem 2 opowiedziało się – w pierwszym lub drugim rzędzie – dziesięć państw członkowskich, zaś opinie organizacji pozarządowych, partnerów społecznych i respondentów w konsultacjach społecznych były podzielone. Warianty horyzontalne opracowano w bezpośredniej odpowiedzi na informacje zwrotne od czterech państw członkowskich, Rady, Parlamentu, partnerów społecznych, Komitetu Doradczego ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn oraz pozostałych zainteresowanych stron, dotyczące konieczności bardziej elastycznej organizacji pracy celem wspierania rodziców. Jako że zostały one opracowane później w procesie konsultacji, miały miejsce jedynie konsultacje nieformalne.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Świadczenia z tytułu opieki długoterminowej
Wariant 1 wnosi większą pewność prawa, przejrzystość i stabilność systemu. Oddzielny rozdział klasyfikujący zasady dotyczące świadczeń z tytułu opieki długoterminowej zapewni wyraźne rozróżnienie między przepisami dotyczącymi świadczeń chorobowych a opieką społeczną. Z rozróżnienia tego skorzystają obywatele i instytucje. Koszty wdrożenia będą niskie, gdyż wariant ten nie zmieni diametralnie obecnego systemu. Ułatwiając porównanie świadczeń, wariant ten może zmniejszyć rozbieżność opinii pomiędzy instytucjami oraz zaoszczędzić czas i pieniądze wydawane na każdy przypadek. Jest on zatem spójny z celem zwiększenia ochrony osób potrzebujących opieki długoterminowej.

Zasiłki dla bezrobotnych
Preferowany wariant zapewnia silniejszy związek między właściwymi instytucjami a wnioskodawcą. Propozycja dla pracowników przygranicznych oraz przyznanie dłuższego okresu eksportu świadczeń mogą przyczynić się do ułatwienia powrotu na rynek pracy i mają zatem pozytywny wpływ na pracowników mobilnych; oczekuje się ogólnego pozytywnego wpływu zniesienia procedury zwrotu kosztów. Przedłużenie okresu eksportu świadczeń zwiększy szanse na integrację na rynku pracy, lecz nie będzie miało bezpośredniego wpływu na gospodarkę, jako że okres eksportu świadczeń nigdy nie przekracza uprawnień będących u ich podstawy.

Świadczenia społeczne
Preferowany wariant doprecyzuje prawa przemieszczających się obywateli UE i ułatwi świadome podejmowanie przez nich decyzji. Może doprowadzić do zmniejszenia kosztów regulacyjnych (kosztów postępowania sądowego i porad prawnych) i zwiększenia widoczności istniejących środków ochronnych siatki bezpieczeństwa socjalnego przyjmującego państwa członkowskiego, chroniąc jednocześnie prawa obywateli korzystających ze swobody przemieszczania się.

Świadczenia rodzinne
Wpływ scenariusza odniesienia jest neutralny. Wariant horyzontalny C może doprowadzić do usunięcia czynników zniechęcających pracujących rodziców do dzielenia się obowiązkami wychowawczymi wobec dzieci. Przyznawanie świadczeń jedynie na podstawie indywidualnego uprawnienia zapewni jasny i przejrzysty związek między państwem członkowskim wypłacającym świadczenia a osobami uprawnionymi. Uprości również procedury, zmniejszając koszty regulacyjne dla władz publicznych i skracając okres rozpatrywania wniosków.

Nie przewiduje się wpływu inicjatywy na kwestie ochrony środowiska.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Świadczenia z tytułu opieki długoterminowej
Spodziewane koszty realizacji będą niskie, zaś w dłuższej perspektywie inicjatywa doprowadzi do oszczędności czasu i pieniędzy wydawanych przez państwa członkowskie na każdy przypadek.

Zasiłki dla bezrobotnych
Jest mało prawdopodobne, aby preferowany wariant dotyczący **sumowania okresów oraz wyliczania świadczeń** miał znaczny ogólny wpływ na wydatki. Na podstawie obecnych zasad można oczekiwać minimalnych ogólnych oszczędności (29 mln EUR dla 23 państw członkowskich składających sprawozdania).
Wydłużenie minimalnego **okresu eksportu** świadczeń dla bezrobotnych z 3 do 6 miesięcy nie będzie miało

bezpośredniego wpływu na gospodarkę, gdyż okres eksportu świadczeń nigdy nie przekracza uprawnień będących u ich podstawy.
Preferowany wariant w przypadku świadczeń dla bezrobotnych dla **pracowników przygranicznych** może doprowadzić do lekkiego wzrostu ogólnych płatności (442 mln EUR zamiast 416 mln EUR w przypadku scenariusza odniesienia).

Świadczenia społeczne
Nie oczekuje się znacznych kosztów, gdyż chodzi o kodyfikację istniejącego orzecznictwa.

Świadczenia rodzinne
Wpływ scenariusza odniesienia jest neutralny. Wariant horyzontalny C może oznaczać, że niektórzy rodzice utracą uprawnienia istniejące na podstawie praw pochodnych, jednak ze względu na niski poziom przestrzegania przez państwa członkowskie obowiązku uznawania praw pochodnych do zasiłków wychowawczych oczekuje się, że wpływ tego wariantu będzie ograniczony. Wariant horyzontalny może również wiązać się z negatywnymi skutkami dla gospodarki, gdyż państwo członkowskie właściwe w drugiej kolejności być może będzie wypłacać więcej świadczeń. Państwa członkowskie będą jednak miały możliwość odstąpienia od stosowania zasad dotyczących zbiegu świadczeń – wpływ na gospodarkę będzie więc zależny od ich decyzji. Opcjonalny charakter derogacji może zmniejszyć korzystny wpływ tej zmiany na pracujących rodziców.

Nie przewiduje się wpływu inicjatywy na kwestie ochrony środowiska.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Nie przewiduje się bezpośrednich skutków dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Świadczenia z tytułu opieki długoterminowej:
nie dotyczy

Świadczenia dla bezrobotnych:
nie dotyczy

Świadczenia społeczne:
nie dotyczy

Świadczenia rodzinne:
wariant horyzontalny C może zwiększyć wydatki państwa członkowskiego właściwego w drugiej kolejności średnio o 60 %, państwa członkowskie mają jednak możliwość odstąpienia od stosowania zasad dotyczących zbiegu uprawnień.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Świadczenia z tytułu opieki długoterminowej
Nowe zasady przyczynią się do łatwiejszej koordynacji świadczeń z tytułu opieki długoterminowej, niebezpośrednio więc również do swobody przemieszczania się i wyboru miejsca pobytu. Sprawią one, że obywatele, którzy potrzebują opieki, nie będą poszkodowani przy korzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania się w obrębie UE.

Świadczenia społeczne
Wariant ten zapewnia większą widoczność istniejących środków ochronnych w prawie UE mających zapobiegać korzystaniu przez obywateli Unii biernych zawodowo z siatki bezpieczeństwa socjalnego przyjmującego państwa członkowskiego w celu uzyskania środków do życia.

Zasiłki dla bezrobotnych
Wydłużenie okresu eksportu umożliwi osobom poszukującym pracy lepsze wykorzystanie europejskiego rynku pracy.

Świadczenia rodzinne
Wariant horyzontalny oferuje większą ochronę praw podstawowych odnośnie do praw rodziny (art. 33 ust. 2) w celu godzenia życia rodzinnego i zawodowego.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
Postępy we wdrażaniu rewizji zostaną ocenione przez Komisję 5 lat po wprowadzeniu zmienionych ram prawnych.